

QUÈ CAL SABER?

L'ORDRE SINTÀCTIC DELS MOTS EN DETERMINATS TERMES BIOQUÍMICS

De vegades, quan traduïm de l'anglès al català el nom de termes de l'àmbit de la **bioquímica**, com ara determinades **molècules** o **cicles bioquímics**, ho fem de manera errònia, perquè conservem l'**ordre sintàctic** dels mots en anglès, que no és el mateix que el del català. Així, sovint se sent dir, erròniament, que la sigla **ATP** vol dir **adenosina trifosfat*. En aquest cas, el terme català traduït correctament de l'anglès *adenosine triphosphate* és **trifosfat d'adenosina**, per bé que també es pot fer servir la forma aglutinada *adenosinatriphosfat* com a sinònim complementari. Noteu que, en anglès, un nom en pot complementar un altre directament (posant-lo al davant), mentre que en català, quan un nom és complement d'un altre, va al darrere i pot aparèixer enllaçat amb una preposició (generalment, **de**) o sense preposició de lligam (és a dir, en aposició).

Un altre cas que podem esmentar és el terme anglès *purine nucleotide cycle*, un cicle metabòlic en el qual es genera fumarat a partir d'aspartat i en què participen uns quants **nucleòtids purínics**. En català, es diu, doncs, **cicle dels nucleòtids purínics** (no **cicle dels purins nucleòtids*, calcant l'**ordre sintàctic** anglès).

Una excepció important a aquesta regla d'adaptar els termes a l'**ordre sintàctic** català és el nom d'alguns **enzims**:¹ els **enzims** que en anglès tenen un component que indica el substrat, en català s'escriuen amb el mateix **ordre sintàctic**, però amb els mots enllaçats amb guionets en lloc de separar-los amb espais, perquè s'entengui que no seguim l'**ordre sintàctic** habitual en català. Un exemple relacionat amb el terme exemplificat en el paràgraf anterior, perquè en vegeu la diferència, és **purina-nucleòsid-fosforilasa** (de l'anglès *purine-nucleoside phosphorylase*), un **enzim** que catalitza la fosforilació dels **nucleòsids purínics**.

1. Vegeu els núm. 127 i 175 de QUÈ CAL SABER? per a més informació sobre la nomenclatura dels enzims.